

BENNO

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

De uitgang '-o' is een Groningse of Saksische verkleinvorm van 'Ben-': verkorting van een naam die begon met 'beren-' of 'bern-' (= 'beer' of 'beren-'), waarbij de 'r' tenslotte is weggefallen. Het meest voor de hand ligt een verkorting van de naam 'Bernhard' (= 'sterk als een beer' of 'berensterk').

*

Benno van Meissen, München, Duitsland; bisschop; † 1106; feest 16 juni.

Benno was van adellijke afkomst, en werd geboren in de 20-er of 30-er jaren van de elfde eeuw. Aanvankelijk was hij verbonden aan een klooster te Goslar. In 1066 werd hij tot bisschop van Meissen gekozen. Hij raakte verwickeld in de zogeheten investituurstrijd, de strijd om de macht tussen de keizer - op dat moment: Hendrik IV - en de Paus. Naar aanleiding daarvan wordt een legende verteld.

Op zekere dag vertrok Benno naar de paus in Rome. Hij vertrouwde de sleutels van de bisschopskerk van Meissen toe aan de kanunniken, de priesters die op gezette tijden samen de gebeden zongen in de kerk. Maar zij waren daar niet zo blij mee. Ze vroegen: "En wat moeten we doen, wanneer de keizer intussen door de paus buiten de kerk wordt gesloten, en de keizer hier toch naartoe komt om de kerk binnen te gaan?" "Dan gooi je de sleutels maar hier in de Elbe" raadde Benno hun aan. Inderdaad werd de keizer door de paus buiten de kerk gesloten, en inderdaad probeerde zijn gevolg toch toegang te krijgen tot de kerk van Meissen. De kanunniken deden wat hun bisschop had gezegd en wierpen de sleutels in de rivier de Elbe. Op het moment dat Benno uit Rome terugkeerde, werd er juist uit de Elbe een buitengewone vis opgehaald die de sleutelbos in de bek had hangen...

Benno bevorderde zowel het materiële als het geestelijke welzijn van de mensen in zijn bisdom. Hij had veel zorg voor de verspreiding van de christelijke geest. Volgens de overlevering zou hij als missionaris naar de Wenden zijn gegaan, een Slavisch volk in Centraal Europa, om daar het evangelie te verkondigen. Wellicht speelt de volgende legende in dat gebied...?

Benno, de man Gods, zwierf graag door de omgeving om in de vrije natuur te bidden en te mediteren. Toen hij eens door een drassig gebied kwam, zat er in een poel een kikker te kwaken. Geïrriteerd dat hij gestoord werd in zijn gebed, riep Benno naar die kikker: "Ik wou dat je een kikker van Serifus was!" (Je moet weten dat de kikkers op Serifus hun bek niet opendoen! Volgens Plinius waren de kikkers op het eiland Seriphia in de Egeïsche Zee namelijk stom). Maar toen hij intussen door was gelopen, schoten hem de woorden te binnen van de profeet Daniël: "Gij, walvissen, en alles wat er krioelt in het water: looft de Heer!" Hij begon zich ongerust te maken dat God misschien wel liever luisterde naar het gezang van de kikkers dan naar zijn gebeden. Hij riep dus het beest toe dat hij verder moest gaan om op zijn gebruikelijke manier Gods lof te zingen. En onmiddellijk waren land en lucht weer vervuld van gekwaak.

Hij stierf te Meissen in 1106.

Op 16 juni 1524 zou zijn gebeente plechtig zijn overgebracht naar de Maria-Dom in München; daar bevindt zich thans ook zijn zilveren reliekschrijn. Sindsdien is deze dag zijn feestdag. Volgens anderen zou zijn feestdag, 16 juni, gewoon zijn sterfdag zijn geweest.

Hij wordt afgebeeld als bisschop (met tabberd, mijter en staf) met een vis die twee of zelfs een bos sleutels in zijn bek heeft (Zie afbeeldingen hierbij. Deze voorstelling gaat terug op bovengenoemde legende).

Hij is patroon van het bisdom Dresden-Meissen, van Beieren (zie afb. medaillon koorbank München hieronder) en van de stad München. Daarnaast is hij ook patroon van de vissers en de stoffenwevers. Hij wordt aangeropen om regen te verkrijgen en onweer af te wenden.